

Doamnelor si domnilor,

As vrea sa va multumesc pentru invitatia de a rosti cateva cuvinte azi, la aceasta conferinta de evaluare a proiectului dumneavoastra. Sunt bucuros sa ma aflu in vestul tarii, oricat de mult timp mi-a luat ca sa ajung aici. Facand turul acestui oras, se poate observa cu usurinta directiile spre care au fost indreptati banii proveniti din impozite, spre deosebire de Bucuresti. Este imposibil sa subestimam importanta lucrului despre care vom vorbi aici: integritatea. Nimic nu este mai important pentru viitorul european al Romaniei. Pentru viitorul dumneavoastra! Opusul integritatii este coruptia. Si ceea ce Romania face impotriva coruptiei este cel mai important factor care va determina daca Romania va fi pregatita pentru aderarea la Uniunea Europeana in 2007. Privind activitatea guvernarii actuale, exista o puternica opozitie transpartinica impotriva infiintarii unei agentii de integritate si impotriva unui proiect de lege privind finantarea partidelor politice.

Ma indoiesc ca in aceasta incapere se afla vreo persoana care nu a suferit in urma lipsei de integritate a cuiva. Fie ca a fost vorba de un politist care a cerut 10 lei ca sa va lase sa plecati, fie ca a trebuit sa asteptati pentru ceva pentru care erati indreptatit sa nu astepti, de cineva care si-a croit drumul pana in fata cozii prin mita, fie gandul ca pierdeti din cauza ca nu aveti "cunstintele" potrivite, multi dintre noi au simtit acele sentimente de frustrare, manie si nedreptate.

Dar nu suntem singurele victimeale acestui gen de situatii. Lipsa de integritate ingreuneaza lucrurile pentru toata lumea. Taximetristul cu aparatul modificat poate gandi ca el castiga doar cativa banii in plus de la niste straini bogati, care isi permit. Dar acel strain se intoarce acasa tinand minte - si probabil descriind - Romania ca pe un loc corupt si neprimitor. Acel strain nu va recomanda aceasta tara prietenilor lui.

Functionarul care ia o "spaga" de 6 cifre ca sa ofere un contract unei firme care nu merita, poate sa traiasca intr-o vila mare. Dar cetatenii Romaniei se aleg cu un lucru prost facut de o companie inferioara si neonesta. Banii lor si cei ai Europei - care ar trebui sa imbunatateasca aceasta tara si viata de zi cu zi a cetatenilor ei - ajung la escroci. Mi-a placut ideea domnului Stavarache de a schimba tot personalul departamentului de achizitii din primaria domniei sale. Aceasta ar putea fi o idee buna si in alta parte, chiar si in orasul in care traiesc eu.

Vedeti dumneavoastra, majoritatea acestor incidente individuale pot parea insignifiante. Dar ele sunt firele de nisip care alcatuiesc plaja. Fiecare act lipsit de integritate este in defavoarea acestei tari. Lipsa de integritate costa. Taximetristul sau politistul baga in buzunar cei 10 lei care i-a obtinut si uita de incident. Dar gestul lor s-ar putea sa coste aceasta tara mai mult de 10 lei, caci tara poate pierde banii proveniti din turism si din investitii datorita unei reputatii patate.

Asadar, ce facem in legatura cu acesta situatie? Am auzit azi vorbindu-se despre unele dintre masurile pe care dumneavoastra le-ati luat pentru a imbunatati integritatea locala. Am auzit vorbindu-se despre lectiile ce trebuie invatate, despre succese si esecuri.

As vrea sa spun cateva cuvinte despre o initiativa care se desfasoara in Timisoara impotriva migratiei politice. Putine fenomene din administratia locala redau ipocrizia politica mai bine decat migratia politica. O persoana este votata pentru o pozitie de incredere si responsabilitate pe baza unui set de principii si credinte. Dar imediat ce si-a atins scopul, aceea persoana abandoneaza acele principii - si pe oamenii care au votat-o pentru propriul interes pentru a se inscrie in alt partid.

Acest comportament cinic este o insulta la adresa noastra, a tuturor celor care participam la procesele democratice. Iar in Timisoara, grupul pentru integritate al administratiei publice locale a gasit o cale de a incerca sa suprime aceasta practica dezagreabila.

Dar sa vorbim nu e de ajuns. Poate stiti zicala "o intelegere verbala nu e demna de hartia pe care a fost scrisa". Mai mult decat sa vorbeasca despre integritate, grupul tinteste sa obtina promisiuni scrise de la candidati ca nu vor sari peste bord in cazul in care vor fi alesi. Aceste promisiuni sunt un exemplu al acelui gen de angajament si raspundere care reprezinta partea vitala a actiunii de sprijinire a integritatii.

Sa ne gandim un moment la ce ne determina sa facem ceea ce e correct. Ce ne face sa ne comportam bine? Un factor foarte important sunt oamenii. Si exista cateva motive pentru acest lucru. In primul rand, nu vrem sa avem o imagine defavorabila in fata celorlalti. Daca un turist vine la tine in tara, si e inselat, el pleaca cu o impresie proasta. Este o rusine. Tinem la parerea celorlalti despre noi, si la felul in care ceilalti ne privesc. In situatia actuala a Romaniei, aceasta este o problema cheie. Pentru ca perceptia celorlalte tari va face in curand diferenta dintre acceptarea in UE asa cum e programata anul viitor, sau amanarea acestei aderarii.

In al doilea rand, altcineva poate da un exemplu. Putem invata din experienta celorlalti. De aceea sunt asa multumit vazand initiative de genul acesteia, care a fost posibila cu ajutorul guvernului olandez prin programul MATRA al acestuia. Dar acest ajutor nu a fost doar unul financiar. Nu, Olanda a putut sa ajute si intr-un alt mod: prin experienta sa.

Cateodata Vestul si Uniunea Europeana sunt prezentate ca si cand ar fi pamantul fagaduintei pentru urechile tarilor candidate. Ei bine, strazile de acolo nu sunt pavate cu aur! Aceste tari au propriile lor probleme legate de integritate. Trebuie doar sa rasfoiesti un ziar international sau sa te uiti pe cateve pagini de web ca sa vezi asta.

Dar aceste state au luptat impotriva problemelor de genul acesta si experienta lor poate fi folosita de Romania pentru a invata: exemple concrete pe care aceasta tara le poate urma in incercarea de a construi o societate mai cinstita pentru cetatenii ei.

Un exemplu din tara mea este transparenta. Poti sa gasesti aproape totul pe siteurile guvernamentale, iar presa este critica.

Mai mult, Romania este acum in atentia UE. Ceea ce face este observat si are implicatii de mare anvergura. Acesta este un alt stimulent pentru fiecare cetatean roman de a munci sa imbunatateasca lucrurile acum, in acest moment crucial.

Si nu este usor sa nu faci nici o greseala. Ca strain care locuieste in Romania, sunt constient de numeroasele puncte forte ale tarii. Vad oameni care primesc cu bucurie straini, incantati sa invete limbi straine si sa comunice cu vizitatorii si care daruiesc cinstit si generos. Dar daca opinia mea ar fi formata doar din surse exterioare, despre ce as auzi? Inselatorii pe internet? Politicieni corupti?

Pentru ca Romania sa iasa de sub norul reputatiei necinstite pe care o are, toti trebuie sa lucram impreuna. Este bine cunoscuta dificultatea pe care o presupune mobilizarea oamenilor pentru asemenea cauze. Dar astazi am aflat despre cum un asemenea lucru a fost indeplinit. De la Timisoara la Onesti, oameni de

afaceri, functionari ai administratiei publice locale si membri ai societatii civile au lucrat impreuna pentru un tel comun. La sfarsit Asociatia Pro Democratia, Transparency International Romania si Fundatia Parteneri pentru Dezvoltare Locala au lucrat cu partenerii nostri olandezi. Acest tip de initiativa comuna exemplifica cel mai bun aspect al integrarii europene.

In aceasta parte a conferintei discutam despre cum sa fim mai eficienti imbunatatind integritatea. Iar eficienta este intr-adevar inamicul oamenilor necinstiti care vor sa insele sistemul. Cand beneficiazi de eficienta, inregistrările parcursului fondurilor sunt pastrate astfel incat banii nu pot fi sustrasi pe ascuns. Acest lucru este important in special in ceea ce priveste sumele mari de bani pe care Uniunea Europeana le are la dispozitie pentru Romania. Ei trebuie folositi si trebuie folositi bine. Vreti, aveti nevoie de o infrastructura mai buna. Cand ai servicii eficiente ai proceduri care garanteaza transparenta, astfel incat vinovatii nu se mai pot ascunde.

Comisia Europeana a recunoscut acest lucru. De aceea cheltuieste atata timp si energie sa decida si sa faca publice standardele impuse personalului sau si standardele pe care publicul ar trebui sa le pretinda. De exemplu, Comisia are un cod al comportamentului administrativ la care publicul poate face referire. Aceste proceduri scad posibilitatea aparitiei unor probleme de integritate si si sporesc mecanismele prin care cetatenii pot face plangeri impotriva abuzurilor.

Asadar, ce a realizat acest proiect pana acum? Am fost incantat sa aflu ca strategiile de integritate care au fost schitate de grupurile de lucru au fost in general adoptate de consiliile locale. Deschiderea si cooperarea de acest gen sunt vitale daca se doreste ca eforturile precum acesta sa aiba si un rezultat practic.

Acest proiect s-a concentrat pe administratiile publice locale. Bineinteles, acesta este doar un element al intregului tablou. Dar este un element important, pentru ca autoritatile locale joaca un rol important in activitatea de zi cu zi a tuturor. Daca un om de afaceri se confrunta cu probleme cauzate de lipsa de integritate in afacerile sale cu oficialii locali, trimite mesajul ca asa procedam noi in Romania. Atunci, de ce acest om de afaceri sa arate ca e el insusi integru?

Dar daca este tratat de catre oficialii locali in mod cinstit si drept, si daca acesta vede ca sunt imuni la mita, el va duce mai departe un mesaj foarte diferit. Poate ati auzit zicala despre marul stricat care a daunat intregii recolte. Eu cred ca si reciproca poate fi adevarata: si un mar bun poate avea un effect asupra celor dimprejur.

Inainte de a termina, as vrea sa aplaud eforturile dumneavoastra, ale celor de fata – merele bune. Va pasa de tara dumneavoastra si de viitorul ei. Nu urmariti un castig rapid in detrimental concetatenilor dumneavoastra. Ati vrea sa vedeti o Romania unde dreptatea si egalitatea prevaleaza necinstea si coruptia carierista. Si eu sper foarte mult sa vedem o astfel de Romania. Iar cu asemenea initiative si cu o asa determinare, sunt sigur ca, in timp, dorintele noastre pot deveni realitate.

Va multumesc pentru atentie.